

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske slovence.

PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto :

Doma 3 K.
v Ameriko 6 K.

Doblo se
Novine, Marijin list i Kalendar Srca Jezušovoga pri
KLEKL JOŽEFI,
vpok. pleb. v Čerensovcih,
Csorföld, Zalamegye. Naročnina i dopisi se tudi k tomi
moro pošilati.

za naročnike Marijinoga lista, je Novin cena če
se jih od štirih več na eden naslov pošila, doma 2 K.
v Ameriko vsakomni na njegov naslov . . . 5 K.
Cena ednoga falata je domá za naročnike Marijinoga
lista 4 filere, za nenaročnike 6 filerov.

Sv. Jožef.

„Veren sluga i čeden, koga je postavil Gospod nad svojo rodovino.“ Tak hváli sv. maticérkev vse tíste z rečmi sv. písma, šteri so na zemli na sebe zavüpane čedno vodili, z njimi spametno ravnali ino je vu vsoj vernosti k Bogi gojili.

Med vsemi temi nam sv. Maticérkev denéšnji den onoga postávla za zgléd pred oči, šteri je bio najspametneši i najverneši, šteroga je Bog za vrednoga spoznao, da bi se za oco njegovoga Sína zvao, od koga sv. Lukač svedoči, ka so ga za njegovoga oco držali (Luk. 3.).

Vredno nam bo si malo premisslávati od njega. Dvoje nam je v njem posebnoga spomína vredno: njegova delavnost pa podánost v božo sv. volo.

Siromák je bio pa je ne proso od nikoga nikše podpore. Znao je ka dete má prí híži, štero je ne njegovo. Vido je čüde okoli njegovoga rojstva pa je ne pravo, kak vnogí z vküpsklenjenimi rokámi: „Či je Bog dao, naj je tudi hráni“, nego se je skrbo za kinč z nebés zadobljeni. Šo je od híže do híže, kak dnes dén tesárje, pa je slüžo krúh za svéto dete i za mater njegovo.

Kda je ne meo dela po tújinskom, te je pa rédo domá rázlične stvarí: plüge z lesá, pohíštvo i škér ráznovrstno za vsakdenéšnja potrebčino.

Pa tak je slüžo krúh sebi i svojim drágim.

Težave so njemi ne vzalé volé, siromaštvo ga ne brigalo, ve je Bogi slüžo, njemi darüvao svoje trüde pa je znao, ka Bog ne zavrže onih, kí se vüpajo v njem.

Jožefova híža je bíla stálen zgléd pa je šče dendenéšnji za vse siromake, kak moremo mirno z vüpanjom v Bogi delatí.

Pa kak se je on znao v božo sv. volo podati!

Teško je čakao, ka bo to za deteta, od šteroga njemi je angeo boži gučao. Pripravlao je za njé zibeo, skrbo se naprej za stvár, ka bo mleko, hížo je vréd devao, ka de stüha i svetla, ka de vse vrédi tečas, ka príde to blázeno vremen.

Pa glej, ništeren dén pred zaželenim dnévom príde od poganskoga casara zapoved: „Idi v Betlehem“. Pa Jožef podání v božo sv. volo ide. Skrb má na bl. D. Marijo ino ide. Zamán je pripravlao vse, zamán se veselilo. More povrėti tíhi miren dom pa iti vu svet, v šterom neve, ka ga čáka.

Po teškom potüvanji ga čáka drüga žalost: „Nindri ne mesta za Marijo, pa mirno právi: Hodi, znám za štale, pastirje paséjo, tam bo mesto za nás“.

Podá se drügoč brezi opiranja v božo sv. volo. Si mislí: Zíbeo počáka domá pa kravica, ali kozica z mlekom tudi, vse ne bo dugo pa pridemo mí nazáj domo.

Da ga pa tá miseo tudi vkáni. Hížo, stvár je zavüpao znám na kakše sosede tečas, ka príde nazaj z Betlehema. Zdaj njim pa nanč glása ne more poslatí, kaj naj delajo z stvarjov. V tmičnoj noči dobí zapoved od angela: „Vzemi dete i mater njegovo pa beži v Egipt.“

Pa se ne nevoliva, ne zdíháva, ne tere rok, líkí kak či bi pravo: „Boža vola je“, mirno stáne pa ide pa je tam več let.

Oh močna dúša tí, štera si njemi dála to vse prenášati pa vse pretrpetí! Zaistino veren sluga, šteroga je Bog postavil nad rodovino svojo.

Olejšao ga je Bog, na slednje, poslao ga je nazaj na dom. Pa tam v Nazaretskoj hížici je Jožef spoznavao dete, je vido njega jákosti, se je na-

prej veselilo časí, šteroga de to dete oslobájalo lüdstvo svoje.

Pa med tem začüti bolezen, priblížava se njemí smrt: Bog je ínači zrvanao, ne bode vido dela Jezušovoga, more iti med očáke njim nesti glás, ka je čas odküplenja blüzi. Pa se zdaj túdí podá, z veseljom ide od Jezúša i Marije, ár je tak boža sv. vola.

Ste vidili že kde indri tomí spodobnoga moža? Svet částí kralé, zmožne vojvode, velke vučenjáke, šteri ládajo národe, bijejo neprijátele, v pámeti držíjo velika znánja — Jožef je vékši od njíh, on je svojo volo meo v svojoj oblásti pa jo je tudi v najteškejših okolščinaj znao podvrėti božoj sv. voli. —

Njega nasledüjte. Bog naj ravna z vašov volov, či ščéte ednok delnicje biti bláženstva Sv. Jožefa.

Bojna.

Preveč bi radi od mira pisali, da se pa od nikod ne kaže niti najmenjše znamenje njega. Meo bi ga vsaki rad, da se pa eden ovoga boji. Anglija je sprejela vojno slüžbo od 18 do 41 let. Posili šče zmagati. Mi pa li molimo. Niti se ne dovemo, pa prileti angel mírú k nam. Ve vse od Boga shaja, vse on da, da ga prosimo. Približavajoče se precesije križnoga tjedna naj z gorečih src, iz vseh src pošlejo po Mariji to ponizno prošnja v nebo: Kraljica mírú sprositi nam mir! Vsi svetniki sprositi nam po Mariji mir od Boga!

Poročila z bojišč so sledeča:

Rusko bojišče. Pri *Tarnopoli* so naši 101 Rusa vlovili. — Od *Olyke* na jugozapad smo ruse z ednoga loga odtirali. Posebne sprememba nega nikše.

Taljansko bojišče. Na *Ravenna*, *Valono* i *Brindisi* so naši letalci bombe vrgli, štere so vužigale. — Naši topničarje so pri *Gorici* dolstrelili tisto

taljansko zračno ladjo, štera je po Primorskem i Kranjskom krožila kre vode Idrije, Vipave i pri Ljubijani. Vsi štirje letalci so mrtvi. V *Rombonih* so naši zavzeli taljanske postojanke, više 100 alpinco vlovili pa 2 strojnivi puški zaplenili. — Na *hafraumskoj* visini so talijani odtirani iz prednjih postojank.

Francozko bojišče. Pri reki *Maas* velika strelba. Na gori *Mort Homme* so francozi zavzeli del nemškoga strelnoga jarka, 100 nemcov zgrabili i 4 strojne puške zaplenili. — Od *Somme*-ja na jug so nemci vdrl i v francozke postojanke i 46 francozov vlovili. Na levom bregi reke *Maas* nemci napredujejo. — Od *Arneutiersa* na sever so nemci 2 strojnivi puški i dve metalnici bomb zaplenili pa nekaj francozov vlovili.

Boji v Afriki. Belgijci so v naselbini Kongo pri vodi *Kivuto* nemce odtirali i njuve postojanke zasedli.

Na turskom bojišči nega nikše posebne spremembe.

Dom i svet.

Angleško. Angleži so zadušili irsko vstajo. Tri voditele so dolstrelili, druge tri pa na triletno vozo obsodili. — *Birrel*, državni tajnik Irskoga je odstopo, ar je ne mogeo vstaje preprediti. Nemške zračne ladje so opet pohodile Anglijo i več bomb vrgle dol na raznih krajeh. Zvün edne, so se druge ladje vse srečno vrnole domo. Edna se je razbila, moštvo je pa rešeno. — Lord *Casement* je tüdi na smrt osojen zavolo Irske vstaje. Sod je odložen *Vstašov* je bilo 15 jezer i više 3000 jih je ranjenih.

Grčko. Srbsko vojsko zdaj spravlajo z otoka Korfu v Solun. 25 jezér jih je že po morji odpelani.

Polsko. Nemško vojaško zapovedništvo je dovolilo polakom obhajati obletnico tistoga dogodka, ka so pred 125 letmi dobili pod kralom Stanislavom Augustinom pravice za celo polsko državo. Rusi so to polakom ni ednok ne dovolili. Cela Varšava je plahotala od polskih narodnih zastav i 25 jezér ljudi je po svetoj meši hodilo pet vür dugo v zahvalnoj procesiji.

Nemčija. *Jagow*, nemški državni tajnik je odgovoro na amerianski poziv ka Nemčija odsehmal prepove ešče tam strelati na trgovinske ladje kje je povodno bojišče. Nemški podmorski čuni do prle vsako ladjo opominali naj se stavi i ljudstvo vselej rešijo, zvün če bi je ladja napadnola, ali bi vuiti namenila. V tom slučaju neso odgovorni, če se ljudstvo potopi ali mori. Žele pa Nemčija od Amerike, naj do Anglije ravno to ostročo kaže, kak do njé, drugač de prosto šla po svojoj poti.

Rusija. *Pašič* srbski ministerski predsednik je sprejeti od cara. Namen

pohajanja je brz to, ka bi Rusi Srbom pomagali doseči, ka bi vsi Srbi prišli pod oblast kralvske družine *Karagjorgjevičov*.

Türčija. Turska vlada je na prošnjo sv. Océ oprostila Maronite od vojaške službe. Maroniti živejo v Palestini na gori Libanon, so katolicanci i so dozday tüdi meli to predpravico, ka so ne slišali popolnoma pod tursko oblast, nego pod oblast papovo.

Bolgarija. Naš novi attasé v Sofiji je polkovnik *Nowak* Janoš.

Francija. V 1867. leti rojeni morejo pod orožje stopiti. Edenajset francozkih püšpekov, ki so v teh letah rojeni se tüdi more podvrči vojaškoj dužnosti i mesto ravnanja Kristušove črede morilno puško stiskavati. Kak strašna kaštiga za té oslepjen narod!

Nabor. V letah od 1878 do 1897 rojeni do v županiji železnoj sledeče dni prebirani: Mája 17-ga Gornjese-nička 19-ga slovenskoveška, 23-ga Štefanovška notarošija, 16-ga Hodoska, 26-ga Gornjepetrovska, Prosenjakovska; 27-ga Pertočka, Cankovska, 28-ga Gradška, 29-ga Križovska, Sv. Sebestjanska, 30-ga Sv. Jürjenska, Takovska, 31-ga Bodonska, Tišinska, Martjanska, Junija 2 i 3-ga Püconska, Sobočka mestna i okrajna notarošija.

Pismo na bojišča.

Dragi vojaki! Po veselom vüzmi, kda ste še vi, ki ste na ruskom bojišči, meli blaženi mir i lahko popevali radostno allelujo, vam jaz spomim nazaj peiam na té veseli den. Vüzem je zmage den; vsa duševna, telovna protivniška sila je té den premagana. Kak se je Jezušovo odičeno telo iz zaprtoga groba večno živo prikazalo Dev. Mariji, preradostnoj materi i drugim dragim dušicam, je potrta moč pekla, smrti. Vsi lahko z Gospodom Jezušom živemo brezgrešno i merjemo tak, ka po toj smrti pride večni blaženi žitek nam za deo.

Alleluja se glasi pri grobi Gospodom. Znete, kaj to pomeni „Alleluja“ slovenski „hvala Bogi“ pomeni. „Boga hvaliti, dičiti, moliti moremo. To je vüzemske radosti sad. Veselje vsikdar kaj v srci rodi, pošteno — dobro nepošteno — pa greh. Nepoštenjak se od veselja zapoji, pleše še prepovedane dni, pravičen pa roke skleple na molitev i dobra, ljübezni puna dela skažuje svojimi bližnjimi.

Glejte, kak različen sad rodi veselje. Pa vüzemsko veselje bi samo ednoga moglo roditi. Jezusi, z Jezušom bi se mogli samo veseliti, njega bi mogli dičiti, moliti. To pomeni alleluja vüzemska.

Ne istina, če šteri vojskovodja sovražnika premaga, od vseh strani njemi slavo spevajo, še kralovje njemi pozdrave pošilajo i odlikovanje? Allelujo spevlejo zemelskim zmagalom, ki so obladali človeka, to je prah in pepel, Kristuš je pa ne bi, ki je to strašno smrt, večni ogenj, milijone najmočnej-

ših hüdh dühov i vse njihove grehote obladao?

Glejte, dragi vojaki, ta vüzemska, alleluja je pali škér, z šterov se morete braniti proti sovražnikom svoje duše i je lahko preženete. *Slavite, dičite, molite Boga. Molitev je puška za dušo.* Brezi té si dobroga vojaka ne mogoče misliti. Moliti pomeni z Bogom si pogučavati, od koga shaja vse dobro. Kak bi mogo zato dober vojak biti, ki si ne ve z tistim gučati, od koga zmaga pride? Blagoslov na orožje Bog da, junaštvo, viteštvo Bog da, zdravje tüdi on, živež ravnotak; prilike čedne njegov razum izmisli i vam navdehne, vse, vse on da. Pa njega ne poznati, njemi za dobrote ne se zahvaliti bi vojaško bilo? Vojak more poštenje znati, on more saluterati znati svojimi višjimi. Prvi zapovednik vojakov je pa Bog! Tomi more zato vojak predvsem znati saluterati. Bogi pa tisti salutira, ki zna moliti. *Vojak je zato nej, ki ne ve moliti.*

Vüzem na ruskom bojišči.

Slovenski vojaki nam veseli vüzem naznanjajo z ruskoga bojišča. Veseloga, zato ka je mir kralüvao tam. Do joča genjeni so si v roke segali z sovražniki, eden ovoga podarüvali i vživali blaženi mir. Kda bi se z celoga srca zahvalili dragim vojakom za naznanila, njim želemo tisto kaj so si pri vüzemskom blaženom miri vsi tak jako želeli: stalen, blaženi mir v celoj domovini. Poročila naših vrlih vojakov od vüzenskoga mira na bojišči ruskom so sledeča:

* * *

Talijan Štefan z Sela, desetnik v 83. pp. nam piše: Že štrti pot sem na bojišči, ali kaj takšega sem še ne doživo, kaj se je na vüzem godilo med dvema frontoma. Na vüzem sem ravno krüh delio i vino med naše ljudi, kda začüjem z ruskih postojank krič: „Poj cem panje.“ (Hodi sem gospod!) Jaz njemi nazaj skričim »Poj ti cem, panje, dostanješ vutki, (Pridi ti sem, gospod dobiš žganico) pa njemi kažem glaž z vinom. Pa da me je li zvao, idem sto stopajov proti njemi, on pa proti meni. Kda bliže proti meni pride, se me zosaga bole, kak vuka. Ali kda vidi, ka njemi nikaj ne denem, nego prijazno idem proti njemi, mi roko poda, jaz njemi pa ponüdim vino, za koj se je lepo zahvalo. Moji ljudjé so me gledali, kda sem si ž njim gučao. Pohitroma prideta ešče drugiva dva Rusa i mi v roke ségneta veselo. Začem je pitati „Zdravo panje, pok se maš?“ *) (Dobro zdravje, gospod,) kak se čütiš?)

„Dobže« (dobro)

„Co robiš panje“ (kaj delaš)

„Dekungo“

„Imaš chleba?“ (krüha)

„Hleba dost“

„Dostaneš mesa?“ (dobiš)

„Ano“ (tüdi)

„Take vutke?“ (žganico tüdi)

*) Te guč je polski.

„Vutke njema“ (nej)

„Cigarov njemaš?“ (Nemaš cigarov?)

„Njema njišt“ (Nikaj nemam)

Nato sem njemi dao eden cigar kúšno mí je roko za njega.

Pitao me túdi, če znam kaj od mira. Mogo sem praviti, da nikaj še nej. Med temi Rusi, ka so z menov gučali, je eden samo 14 let star bio, sin drugoga, ki je túdi pri meni bio, 42 leti star vojak. Nato me oprosi, naj vútro ne strelamo, da svétek majo. I miga mámo, odgovorim, ne bo strelbe, V roke si segnemo i lepo mirno se poslovimo. Pri pogovori je z menov bio Reich Ignac četovodja, gledali so me i čakali pa častniki naši i cela stotnija, šterim sem mogo razložiti vse, kaj smo si gučali.

Rogač Franc od Sv. Jürja, stražamešter v 83. pp. nam pa to le piše: „Na vüzem popoldnevi smo v niskih strelnih jarkah na več mestih v pamet vzeli bele zastave. Mi smo nikaj nej dali na njé, nego, če smo koga vidili zvünaj po jarkah boditi, smo strelali na njega. Naednok pa čüjemo samo globoki glas, kak da bi izpod zemle što gučao: „Panji ne pucajte, Madjari ne pucajte!“ Zdaj smo gorhenjali z strelbov i čakali, kaj namenijo, rusi z belimi zastavami. Za kratek čas se približava pet rusov brez orožja z zastavov v roki k našim strelnim jarkom kda so na pol poti prišli, so stanoli i naše zvali. Naših pet je túdi brez orožja šlo proti njim, štere so že žmetno čakali. Kda so vküp prišli so si v roke segnoli, lepo pozdravili i Rusi so našim rumenke pa beli krüh darüvali. Kda so to z strelnih jarkov drugi vojaki vidili, so se z mesta genoli i šli prek svojega drota. Kak daleč je oko vidilo, je veselo gledalo, kak šamrijo med dvema postojankama vojaki ruski i naši, si dare davlejo, peneze menjävlejo, se srčno pozdrävljajo, pogučävlejo i se veselijo vüzemskomi miri. Po pogovárjanji smo si pali roke podali i se z rečmi. „Zbogom panji“ lepo poslovili. Svetešnji mir vüzemski je pa še v pondelek ne motila niedna strelba. Vojaki so semtam vünej hodili, se razdelili v menjše oddelke, iz njuvih grl se je pa glasila mila pesem domača. Tú Slovenci, tam Madjari, v tretjem koti pa pa Nemci so odkrivali v svojoj maternoj reči vsaki, veselje srca. Starejši pa, ki majo deco doma, so si v strelnih ljüknjah naprej vzeli molitvene knige i pobožno molili ž njih, med molitvov pa milo zdihavali po tistom veselji, šteroga en del smo zdaj vživali i štero je tam domá, kje mir božji kralüje.

* * *

Marič Ferenca, desetnika i z 18. domobranskoga pešpolka naznanilo je to: „Na vüzem od štrte do sedme sem v službo stopo. Tak mirovne službe nesem še meo. Mirno se zdigavajo trakí jütrašnjega sunca i razsipävajo blaženo tihoto na sovražno bojišče. Tiho je vse po celoj fronti. Topi ne grmijo, puške mučijo, beli robčeki pla-

hotajo na strelnih jarkah ruskih, z vüst ruskih vojakov se pa zdigáva glas: „Madjari ne strelajte.“ Svétek so meli, vüzem so svetili, zato so prositi mir i dobili so ga. Pri vodi Putilowki smo vküp prišli ž njimi, se lepo pozdravili i si vesele vüzemske svetke želeli i se podarüvali; oni so nam dali rumenke, mi pa njim cigaretline. Bili smo kak bratovje vküp do večera, te smo se lepo poslovili i šli vsaki v svoje strelne jarke z močnim želenjom, da bi prišo že skoro te stalen blaženi mir. Oj lübi domači, sprositi ga nam.“

* * *

Gorza Ignac, domobranec 18. pešpolka piše: „Lüšen vüzem smo tú v Volhyniji letos meli. Kda se je zdenilo, so Rusi vöprišli z svojih postojank, šli proti nam i nam vesele vüzemske svétké želeli. Mi pa njim. Strelba je minola, šli smo vküp, podali smo si roke i se lepo pozdravili. Rusi so nam prinesli rumenke i pogače, mi smo njim pa dali rum, vino i cigaretline. Pravili so, da najbole mir želejo. Odgovorili smo njim ravno to. Prišli so častniki i prosti ruski vojaki k nam i so si z nami slovinci gučali, z Vogri so si ne mogli zgučati. Rusi so že jako raztrgano obleko nosili. — O mili slovenski kraj, da smo daleč od tebe znamkar te nikdar več ne bomo vidili! Bog blagoslovi našo vojsko i naš polk, šteroga se Rus tak boji.“

* * *

Roth Ludvik z Sühoga Vreha, desetnik v 83. pp. to le naznanja: „Z tistim veseljem pozdrävlam vse slovenske dühovnike, štero smo mi vojaki na vüzem doživeli. Rusi so te den belo zastavo vöporinoli, na strelne jarke spuskákali i glasno skričali: „Alleluja“. Strelba je henjala. Rusi se zdignejo z jarkov zaprva po dva in dva, zatem pa vsikdar več, naslednje celi šereg i idejo z belimi zastavami proti nam. Mi telikajše proti njim. Kda vküppridemo, nam roké podajo, se küšüjejo i dajo nam dare: rumenke, cigaretline, pogače i edno živo belo ovčico. Mi smo njim pa prikazali sardinije, cigare i cigaretline za dar. Tri vüre smo vküp bili, zatem se pa razišli i šli vsaki v svoje strelne jarke. Kda so Rusi do svojih prišli, so začeli svoje vüzemske pesmi na njih vrhi popevati, mi pa naše na vrhi naših postojank i v tiho vüzemsko noč se je milo glasila pesem tistoga mirü, šteroga vsi tak želno čakamo.“

* * *

Horvat Anton z Veržeja, domobranec 18. pp. naznanja: „Preveliko veselje smo meli na vüzem.“ Rusi so z belimi zastavami prišli k našim postojankam i nam metali rumenke pa kifline, od nas so pa cigaretline prosili. Zatem so pa šli v naše postojanke gledat, še kozaki so prišli i ruski častniki túdi, mi i naši častniki smo pa pali v ruske postojanke šli gledat. Banda je igrala, vojaki so skákali od veselja, se küšüvali, si dopisnice, prstane, peneze menjavali i vživali ništerne vüre tisti mir, šteroga že vsi tak jako želemo.“

Glási.

Od naših vojakov. Mrtev je: Porédos Ferenc z Bakovec, Maučec Jožef z Gumilic, Györköš Janoš z Nedelice, Horvat Janoš z Nedelice, Horvat Ludovik z Dikležovja, Hožjan Marko z Gumilic. Srce Jezušovo bodi njim smileno! Vlovljeni so: Gombosi Jožef i Gornjec Ferenc z Túrnišča.

Nesreča v mlini. V Kobilji v mlini Toplak Štefana je kolo pod sé dobilo 13 letnoga Toplak Kolomana i ga je tak zdrüzgalo, ka je včasi düšo püsto.

Črensovsko proščenje je rodilo lepi düseven sad. Do 800 se jih je prečistilo i prosilo pobožno za blaženi mir.

Ešče eden slovenski vojni dühovnik. Dnes teden smo poročali, ka je Gornjelendavski kaplan, Ficko Karol pozvani na dühovniško vojno službo; zdaj se nam pa opet glási, ka je Ragašič Jožef, bivši markovski mestni kaplan, túdi odiša. Vodijo naj ga naše vrele molitve.

Nesreča z stretov puškov. V Krogi je Gombosi Ferenc kazao streto puško brati Antoni. Pri kazanji je puška počila i krogla Antoni v rebra šla. Na smrt ranjen je spravljen v sobočko bolnišnico.

Pozdrav renkovskega širitela. Lepo pozdrävim vse dühovne pastére, ki so pisateli našega Marijinoga Lista i Novin. Za tem pa vse ove druge gospode pisatele, i vse dráge naročnike Marijinoga Lista i Novin. Najvékši pozdrav pa želem vsem drágim bratom, ki so na bojnom poli, ki so že jezero nevol mogli prestáti, da nás i našo domovino bránijo, ka mi moremo ešče v miri živeti i mirno delati. Prišeo je mesec máj, najlepší del blaženoga leta. Vsakša stvorjena stvar se veseli. Tráva rasté, vse rože cvetéjo, nebeske ptice lepo spevajo. Samo človek je žalosten. Žalostniva sta stariša za svojega sina, žalostna je tivarišica za svojega tivariša, žalostna so deca za svojega očo. Vnogomi se srcé trga. Ali v Kristuši drági moji bratje, ki ste na bojnom poli, kakša je pa še vaša žalost, jaz ne moren popisati. Marija, prečista devica bodi vam i vsem žalostnim tolažnica. Naročniki Marijinoga Lista i Novin, ki ste v tom žalostnom časi veselje spravili Mariji prečistoj devici, ka ste ne odstopili od mládoga dreva nego še pristopili, štero nam je vsajeno pred kratkimi letmi, bodimo stanovitni. Skrbimo se, naj nam ne povejne to mládo drevo, polevajmo je, devlimo vküp svoje mále filere, ino je pošlimo Oči Dühovnomi, vredniki na podporo. Oni nam bodo v rédi vse meli, naj nam s toga dreva sad ne sfali. Ti pa prelübi Jezus i Marija, blagoslovita nam té sladek sád, šteroga berémo z Marijinoga Lista i Novin. Naj bi pobožno živeli i Bogi služili, po smrti nam pa naj bode na hasek düseven, da se zveličamo. Zvonár z Renkovec.

Na podporo Marijinoga Lista i Novin so letos darovali: Čurič Martin z Grubišnega Polja 5 k., Veršec Bara z Grabovnice 1 k., Mittenbacher Pavel z Kobilja 1 k., Meznarič Alojz lovec 20. l. bat. 3 k., Magdič Jožef z G. Bistrice 4 k., z Trnja v filerah: Hozjan Marko Krampič 20, Copot Andraš 20, Vinčec Jožef 30, Sobočan Kata 20, Dominko Marija 60, Hozjan Martin 40, Horvat Janoš 10, z Renkovec: Tratnjek Klara 2 k., Magdič Martin 1 k., Zadravec Marija 50 fil., Samt Ana 2 k., Rezonja Jožef 1 k., Kūzma Ana 1 k., Koren Bara 1 k., Koren Jula 1 k., Kraj Ana od Sv. Martina 2 k., Koren Jožef 48. pp. 1 k., Raduha Kata z Adrijanec 1 k., Horvat Ana z Nedelice 1 k., Preč. g. Hauko Jožef kaplan z Črensovec 2 k., Djura Treza z G. Bistrice 1 k., Györkös Ivan z Nedelice 2 k., Matjašec Ivan od Lipe 1 k. 50 fil., Štimatec Jürj z Sr. Bistrice 3 k., Lipljanska občina 13 k. 20 fil., Kozel Augustin, poddesetnik 18. dom. pp. 7 k. Bog plati. (Dale.)

Pozdrav z bojišča nam pošlejo domobrandi 3-ga črnovojniškega pešpolka: *Koštric* Jožef i *Vinčec* Matjaš z Bükovja, *Lipič* Anton z Žižkov i *Tivadar* Ivan z Gumilic, ki nam naznanjajo, ka so jako radi, da Novine vdablajo, pa je z veseljom čtejo, jih veselijo lepe slovenske reči, šterim na podporo pošlejo tudi 8 k.; *Kohek* Ivan z Dolnje Bistrice, trenski vojak ki nam naznanja, ka po visokih planinah hodijo, kje že rože cvetejo štere si vojaki trgajo, za kapo devajo i tak koražno ido na sovražnika; *Vukdič* Jürj z Motovilec i *Ropoš* Jožef z G. Sinika, šteriva se zahvalita svojim duhovnim pastirrom za njihove navuke i molitve pa prosita svoje drage domače vse, posebno pa ženo i male golobeke pa vse slovenske otroke, naj se molijo za njé i vse vojake; *Zižek* Alojz z Bratonec i njegovi pajdaši iz 3. dom. pp., ki nam naznanjajo, ka z svojimi 18 letami že drugokrat idejo v ogenj, ali idejo potolaženi, ar se njim je žela spunila; prosili so naime, duhovnika za spoved, — dobili so ga, spovedali so se, na vūzem šo pri meši bili i veselo allelujo zaspevali; *Gaspar* z Prošečke vesi, ki prosi molitve za spreobrnjenje grešnikov, najbolje prosi ženske, ka bi lepo pred oltar poklekūvale pri Sv. Sebeštjani i tak Jezuša prosile za mir pa ka bi se to povrnjenje bole gotovo zgodilo, prosi ženske, naj se vina i drugih opojnih pijač pa gizde v obleki ogiblejo.

Tele požrlo 990 kron. „Slovenski Gospodar“ poroča, ka je v Vivovitici na Horvackom kmetica kravo odala za 990 k. Papirnati penez je shranila v slamo, na šteroj je spala. Slamo je nesla na dvorišče, da jo na sunci prezrači. Po opravi se je vrnola v kuhinjo. Med tem je pa tele prišlo k slami, v njej rovalo i prišlo do bank v papir zamotanih pa jih je začelo jesti. Kda je kmetica na dvorišče prišla, je tele že zadnjo banko žvečilo.

Štrto vojno posojilo veselo narašča. Že smo poročali, ka je sobočka posojilnica eden milijon kron podpisala; zdaj nam pa javijo g. Feiszt Ludovik, bratonski notariuš, ka je v njuvoj notarošiji dozdej 11.700 kor. podpisanih. Podpisali so iz *Bratonec*: Sreš Ivan ml. i starejši, vsaki 1000 kor., Szegény Štefan 300 kor.; z *Gančan*:

Vinkovič Jožef 1.400 kor., Berendiaš Jožef 600 kor.; Berendiaš Ivan, Forjan Štefana dovica, Maučec Ivan pa vsaki po 1000 kor., z *Lipovec*: Šebjan Štefan i Tratnjek Martin vsaki 1000 kor., Tratnjek Matjaš 1200 kor., Forjan Alojz 400 kor., Forjan Matjaš 200 kor., Forjan Kata 600 kor. — V *Črensovcih* je na štrto vojno posojilo dozdej podpisano 65 jezero 250 koron zvūn podpisūvanja v raznih posojilnicah.

Od sobočke i cankovske okrogline, prelepe cele mürske doline, od predrage slovenske mladine, svojih dragih starišov, roda i vseh domačih vzememo slovo z močnim zelenjom, ka bi radiva z svojimi tužnimi očmi še svoje stariše vidila. Prosiva dobrih dūš molitev: *Kočar* Anton z Cankove, *Vörös* Štefan z Kroga, domobranca 13-ga pešpolka.

Rešen francozkoga ujetništva. „Illovenec“ poroča, ka se je dr. Zdešar misijonar, šteroga naši vogrski Slovenci tudi dobro poznajo, ki so v Celje na duhovne vaje hodili, rešo voze na otoki Korzika, kam so ga francozi spravili i kje je v vlažnom kotički, kakšega mi niti psovi ne damo, stanūval i beteg prenašao. Zdej se je vrno na Francozko i sme med svojimi brati, misijonari prebivati.

Slovenska gimnazija, štera je pred bojcm bila v Gorici, se brš odpre na Moravskom v Kromerizi.

Potres je bio na Srednjem i Gornjem Štajarskom, šteri pa vekše nesreče ne napravio.

Zdravejši bi bio vnogi človek če bi bole pazo na prebavo. Vnogoga mantra želočna bolezen, opekline v obisti, riganje, stavljanje, zaprtina i druge prebavské zmete. Drugi pa rābijo vznemirjajoča sredstva za poganjanje štera čreva slabijo pa se njim človek tak privadi, ka vsikdar več jih more vzeti notri. Zato priporočamo Fellerove želočec krepčajoče, rāhe rebarbarske „Elsapilule“. Tem se ne privadimo, tēk povekšāvājo, krēe odprāvijo, prebavo pomagājo, napravijo stolec. — 6 škatlic franko 4 kor. 40 f., 12 škatlic 8 kor. 40 f. Jedino je Feller V. Eugen lekarnik dela Stubica, Centrale 146. (Zagreb. žup.). Fellerove „Elsa“ nāprave so vnogokrat odlikovane z zlatimi i srebrnimi svetinjami.

Najnoviješe.

Italjanske napade pri Gorici smo odbili — V vzhodnoj Galiciji in Wolhyniji je živahniješe gibanje — Pri Verduni (Verden) so Nemci na visini 304 utrdili svoje postojanke — Francozke napade so odbili — Türska križarica Midilli je bombardirala ruska obrižja.

Pošta.

K. M., V. L., Krašči. Grajanje ne ide na tiste, štere neso krive, na vaj zato tudi ne. **Vugrinec Vida. Vrtišanci.** Penezi so prišli hvala. Marijina Lista ta na vaše ime hodila, dajte vsele ednoga Škvorci. **Novak Ferencica žena. Robadihegy.** Leta 1914. sept. 8. je premimo mož v bitki pri Chodeli. I. P. D.: Če je istina to, ka so vaše dekletke za cerkev Mariji na čast vence plele, zatem pa ne v cerkvi, molile, nego po oštarijah se drle, so vredne, ka se z predganice očitno pokarajo. Povejte celo delo g. plebanuši. **Pórédos Ferencica žena. Bakovci.** Mož je lani mešnjeka v dnevah od 1 do 15-ga junaško smrt pretrpo. Podajte se v božjo sveto volo i molite dosta za pokojnoga.

Strah

nas obide, če nam krv sili v glavo, če čütimo glavobol, nekruvnost, mrzlotu, telovne bolečine krē, napjenost. Vse to shaja navadno iz prebavskih zmot. Večkrat potro šimo slabo, napinjajočo, žmetno prebāvljivo hrano, se pripeti, ka si želočec z premrzlimi pijačami prehladimo i večkrat zamūdimo pravočasno svoja drobna sprāzniti. Če zato nastopijo neprijētne, bolne, krēovite i nemirne razmere, potrebno je, naj zburkano prebavo, hranenje i krvotok kak naj hitrej v red denemo. Vnogo jezér priznanj trdi, da v tej slučājay izvrstno pomaga močna svedska tinktura (tinktura svedica), štera se i za životni essenc ali balzam zove. Vtiša bolečino, oživlja i pomirja živce, stolec nāpravi, čisti, pripomore krvotok i odprāvi vnogo betegov. Vsikdar bi jo mogli pri hiši meti proti naglim slabim čūtenjom. Pomāga proti naglim slabim čūtenjom. Pomāga proti krēi, napihnenosti, riganji črevoboli, bojazni, krvostāvljanji, metanici, mrznji i drugim prebāvskim zmotam če je včasi pri rokāh. Pomāga prebāvo i zato povekšāva krv, jo krep i zatogavolo je izvrstno sredstvo za slabokrvne i oslabljene I Ka si ž njov hranenje v red postavijo. Vnogo snovi raztopi v našoj hrāni, štere bi ovak neprebavno se vrgle vū z našega tela. Močno svedsko tinkturo moremo pri Feller V. Eugen lekarniki naročiti, **Stubica, Centrale 146, Zagr.** žup: 3 velike kant poštine prosto za 5 K, Ali 12 malih kantic poštine prosto za 4 krone.

Odpraviti

škodljivi vpliv, šteroga z nepoštenoga namena razglašena ponarejenja napravijo, ne pa nepotrebni reklam delati šējo te vrste. Zato znova povdarjamo, ka je dobrodišeči „Elsa-Fluid“ prāvi, če ma znamek „Elsa.“ Če što ne bi poznac iz med naših čtevcev toga starodavnoga, dobrega vrastva, naj opita svojega vāčitelja, ka dobro dene, bolečino vtiša i vno-krat je potrebno to sredstvo **proti telovnim bolečinam, glavoboli,** zoboboli, protiriskim betegom i drugim boleznostam. Ne vzemimo spodobnoga imena rakij, tekočin, elikserov itd., nego pravoga si naročimo pri Feller V. Eugen lekarniki, Stubica Centrale 146. (Zagreb žup. Horvatska.) 12 malih ali 6 dupliških ali 2 specialniva glažkeca poštine prosto za 6 kron, 60 malih ali 30 dupliških ali 10 specialnih kantic poštineprosto za 25 koron. (Poganjajoče „Elsa-pilule“ so samo z „Elsa“ znakom prave, 6 škatlic poštine prosto 4 kor. 40 fil.)